

Arbetsmarknadsutsikterna våren 2015

JÖNKÖPINGS LÄN

En sammanfattning av prognosen
för arbetsmarknaden 2015-2016

Länets arbetsgivare är mest positiva i Sverige

Arbetsmarknaden i Jönköping påverkas under 2015 och 2016 av en global konjunktur som utvecklas i långsam takt. Den för Sverige och länet så viktiga exportindustrin lyfter inte då de viktigaste marknaderna i Europa bara växer långsamt. Det är istället den inhemska efterfrågan, som drivs av köpstarka hushåll, som förklarar den svenska tillväxten under prognosperioden.

Arbetsmarknadsutsikterna våren 2015 beskriver utvecklingen på länets arbetsmarknad och bygger på den intervjuundersökning som Arbetsförmedlingen har genomfört under våren. Undersökningen visar att arbetsgivarna i Jönköping är mest positiva i landet när det kommer till en bedömning av efterfrågan av deras varor och tjänster det kommande halvåret. Sex av tio intervjuade arbetsgivare tror på en ökning. Mest optimistiska är företagen inom den privata tjänstesektorn följt av byggbranschen. På längre sikt, 6-12 månader framåt, är länets företag mer försiktiga, men fortfarande tror en klar majoritet på en ökad efterfrågan.

Fler arbetstillfällen i länet både 2015 och 2016

Prognosundersökningen ger en positiv bild vad gäller efterfrågan på arbetskraft. Många av de tillfrågade arbetsställen i undersökning förutser ett ökat personalbehov det kommande åren och läget har ljusnat i jämförelse med höstens undersökning. Detta resultat pekar på en ökad sysselsättning för både 2015 och 2016. Jobbtillväxten kommer vara störst inom branschgruppen privata tjänster samt bygg, men även offentliga tjänster noterar en förbättring. Sysselsättningen inom jord- och skogsbruk och industri bedöms kvarstå på mer eller mindre oförändrad nivå under 2016. Men att antalet arbetstillfällen inom industrin inte förväntas minska är i sig ett trendbrott och extra positivt för ett industrilän. Sammantaget bedömer Arbetsförmedlingen att sysselsättningen i länet ökar med knappt 1 100 personer 2015 och något fler, cirka 1 200 personer 2016.

Färre arbetslösa mot slutet av prognosperioden

Arbetslösheten kommer att ha minskat i länet mot slutet 2016, men utvecklingen dit är varken linjär eller entydigt positiv. I takt med att arbetsmarknaden fortsätter att förbättras och sysselsättningen ökar får allt fler människor ett arbete. Samtidigt ökar antalet personer i arbetskraften kraftigt, det vill säga de som vill och kan ta ett arbete blir allt fler i länet vilket ökar på arbetslösheten. En allt större del av

de som finns inskrivna på Arbetsförmedlingen står också längre ifrån arbetsmarknaden och behöver i genomsnitt längre tid på sig för att hitta ett jobb. Sammantaget innebär detta att arbetslösheten bedöms börja öka något under hösten 2015. Ökningen bedöms dock enbart bli temporär och gradvis börjar arbetslösheten minska igen under 2016 i takt med att konjunkturen förstärks. Förändringarna i arbetslöshet kommer vara små under prognosperioden. I relation till den registerbaserade arbetskraften innebär detta en arbetslöshet på strax under 7 procent både mot slutet av 2015 och 2016.

Flera bristyrken trots många arbetslösa

Även under 2015 och 2016 kommer det att finnas en rad yrken där länets arbetsgivare kommer att få svårt att hitta personal. Detta trots att antalet arbetslösa inte förändras särskilt mycket under prognosperioden. Svårast är det för de arbetsgivare som söker specialiserad personal med längre eftergymnasial utbildning eller med hög grad av yrkesskicklighet. Bristyrken finns inom nästan alla sektorer, men är det är inom den offentliga sektorn bristerna är vanligast och allvarligast.

Stora utmaningar på en stark arbetsmarknad

Jönköpings län har av tradition en stark arbetsmarknad – och har landet fjärde lägsta arbetslöshet – men arbetslösheten inte jämt fördelad över befolkningen utan vissa grupper är mer utsatta än andra. De arbetssökande som av Arbetsförmedlingen definierats som mer utsatta utifrån deras ökade risk för arbetslöshet är:

- personer födda utanför Europa
- personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga
- äldre (55-64) år
- personer med högst förgymnasial utbildning

De utsatta grupperna utgör nära 70 procent av de inskrivna arbetssökande på länets arbetsförmedlingar och andelen kommer att öka under prognosperioden. En del i gruppen saknar gymnasial utbildning och kommer möta en tuff arbetsmarknad under prognosperioden.

Konkurrensen om de enklare jobben, som inte ställer krav på längre eftergymnasial utbildning eller hantverksskicklighet, kommer vara hård. Samtidigt finns det bristyrken och många arbetsgivare uppger att de upplevt brist vid rekryteringsförsök under det senaste halvåret. Denna mismatch - eller tudelning på arbetsmarknaden – är ett växande problem och en utmaning för arbetsmarknadspolitiken de kommande åren.

Mot bakgrund av sammansättningen av de arbetssökande blir det en stor utmaning för Arbetsförmedlingen och samhället att inkludera fler på arbetsmarknaden. Det kommer att handla om att erbjuda fler vägar in i arbete för den som står långt ifrån arbetsmarknaden. Exempel på detta är förbättrade möjligheter att läsa in gymnasiebetyg, effektivare valideringsprocesser, nya anställningsstöd eller ett bättre utbyggt lärlingssystem. I denna strävan kommer Arbetsförmedlingen att behöva samverka med en rad aktörer, inte minst utbildningsväsendet och kommunerna.

Prognosen i sin helhet finns att läsa på vår webbplats:
arbetsformedlingen.se/prognoser